

116
28 XII 45

30

МАЙБУТНЄ

УКРАЇНСЬКИЙ

Б.

МУЗЕЙ-АРХІВ

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС

У ПОХОДІ

Страшна хуртовина, що гураганом пройшла над українським чорноземом, злутим потом і кров'ю, розкинула нас не вперше, та мабуть в останнє по всіх закутках світу. Далі від рідної землі стрінулися два покоління українського народу - воїни 18-тих років і воїни наших днів. Зустрілися, отаборилися ніби в перепочинок перед майбутнім змаганням, перед новим походом. Адже ми всі від робітника, селянина, вчителя, агронома, інженера й до професора-науковця, митця - у великому поході до єдиної мети - вільної, сонячної, нової України. Хіба селянин-колгоспник, вирушаючи в цю далеку дорогу цілою родиною, часом з усім рухомим майном, захищав тільки своє фізичне існування, чи тільки тіщав від воєнної хуртовини? Ні, він в серці лелеє інші мрії-надії, він вірить у поворот у рідні пороги, та не рабом, а повноправним господарем. Інакше він був би вже під рідною стріхою з останнім вибухом гармати. Ні важкі проби, ні поразки, ні далека дорога та невгоди не зломали духу нашого народу, бо сталь гартується в огні, а віра - це велика сила. Вона каже скалам рушиться зі своїх основ.

У чужий край кожен приніс у серці шматочок далекої батьківщини й тут з перших же днів залунала українська пісня, завіттали майдани народньою ношею, а кімнати рушниками, образами, залунала в усіх говірках українське слово. Ожила церква, в якій Боже Слово рідною мовою приваблює вірних, закинула праця в усіх ділянках. А поміж тим у таборах загули весілля, заграли музики - то

молодь, не лякаючись труднощів еміграції, закладає нові родини, основу нашої спільноти. І тут нам нарідає нові докази живучості й витриманості, свято зберігаючи притаманні йому вікові традиції.

Та крім цих будуючих рис ми маємо ще й негативні, що саме гальмують наш поступ, не дають можливості досягнути поставленої мети й тримають на поверхні життя, життя недорядного та поневіряння до сусідях. Ідея іншого життя, "свої хати" глибоко вкорінилась у наш організм, дійшла до свідомості найнижчих верств, але до її здійснення нам багато бракувало у минулих змаганнях, багато бракує ще й сьогодні. І саме бракує нам не матеріальних засобів, віри, любові, помертви, героїства. Ні, цього нам не бракує! Ціла наша історія - це героїчне змагання, повне помертви, криваве змагання з гнобителем-ворогом. Мабуть немає потреби сьогодні знову перегортати сторінки недавнього минулого, щоб знайти причини наших поразок, невдач і гірких наслідків цього - наших поневірянь сьогодні. Ті причини усвідомило вже й старше покоління і наше сучасне.

Але від свідомості далеко до діла. Досі історія нас учить, що вона нас нічого не навчила. З досвіду нашої програної ми нічого не навчилися і далі не можемо позбутися наших згубних вад. Кожен з нас сьогодні розуміє, до чого веде непослух, некарність, політиканство, отаманщина. Але й тепер є багато в нашому житті розбрату, сварок, антагонізмів між окремими чи то політичними угрупованнями, чи вітками народу, по під-

риває, розпорошує національні сили, перешкоджає створити єдиний міцний і боездатний національний моноліт. Чи тільки політичні ідеї-течії є причиною розбрату? А релігійна незгода, а станова, а місце походження чи рівень знання, а вік не є причиною сварок-чварів? Чи не до тих сіячів розгардіяшу громадянського стосуються слова Тараса Шевченка:

Схаменіться! Бувайте люди,
Бо лихо вам буде!

У нашому великому змаганні, як у поході, ми маємо вимушений перепочинок. У поході, як у поході — перепочинок для того й призначений, щоб його доцільно використати та відпочити, набрати сил, і шлях, напромак перевірити, почистити зброю та оглянути весь вантаж, перевірити, чи все готове до дальшого походу, підтягнутися кожному. У поході треба врахувати все до дрібниць, — іноді, як то багато вальть погано припасований чобіт, коли, тяжко намуливши ноги, вояк вибуває з лав. І наш перепочинок треба використати доцільно й повністю. Це обов'язок, який ми мусимо виконати з честю, щоб забезпечити перемогу. У першу чергу треба кожному з нас собі усвідомити, що до спільної мети треба шукати й спільного шляху, перевірити політичний вантаж, щоб позбавитись пристарілого, гнилого, непотрібного, треба зімкнути цільніше лави, щоб позбавити мо-

Не ридай — а злобувай!

В єдності сила народу.

жливості дістатися в цілини зневіри, розбрату, незгоди. Треба раз остаточно злати собі справу, що "політика", політиканство має приводити тільки до лиха, а політикою займатись мають політики.

"Політичні гучномовці" мусять зробити місце совісним, чесним і дисциплінованим працівникам та воїнам. Поменше кумівства, пересудів, сварок, хуторянства, загумінкового патріотизму, а побільше єдності, практичної роботи, освіти, конкретного опанування знань, щоб ми мали не "політикуючих недоуків та злочинців, а дійсних працівників у кожній ділянці, які б були здатні відбудувати нове життя в новій Україні, кожний в своїй галузі. А праця в Україні жде рук і голів!

Нарікати на "гірку долю", що закинула нас далеко від батьківщини, що розкинула нас по всіх усядах, зіткати за рідним краєм і зневірившись, здатись на ласку та неласку судьби, тільки запитуватись, коли буде кінець цим поневір'ям, не доведе до мети. Ми хочемо жити, мусимо жити й будемо жити! Та кожен життя родиться із крові й життя здобувається не шпачем, а мечем. Треба тямити: неспідготованої, різноголосі маси, некарної отари й найбільший полководець не може востити; її тільки женуть!

Та, про що ми просимо й в молитві до Бога "дай нам єдиними устами і єдиним серцем славити і воспівати пречистое імя Твоє..." треба осягти і ми з нами, щоб єдиним серцем і єдиними устами вославити імя Батьківщини!

ЗАКЛИК!

Просимо всі дописи, статті та матеріали до наступних чисел "ЗА НАБУТНЕ" пересилати: бляк 5, II. поверх, кімната ч. IIВ /табор Фюссен./

Адреса Адміністрації "За Набутне": Г. Добровольський, табір Фюссен, бл. 1.
кімната 46

Л И С Т О П А Д О В А Л Е Г Е Н Д А Ч І Н У

В неземних від редакції причин перше число нашого тижневика виходить зі значним опізненням, а через це й та стаття, хоч змістом відноситься до минулого місяця та ідеєю своєю є у нас все жива та актуальна.

Ред.
Місяць, який уже за нами, — це місяць, в якому відбулися найбільші події нашого недавнього минулого, події, що потрясли всім українським життям, надали йому форму й зміст, події, що внесли забуте віками імя українське перед широким світовим форумом, події, завдяки яким світ пізнав, що Україна — це не міт, не фантазія й не "чужа інтрига", а така справжня дійсність, з якою, рад не рад, треба числитися.

Отже: 20 листопада 1917 р. Українська Центральна Рада проголосила Україну незалежною, самостійною державою.

1 листопада 1918 р. — у наслідок розвалу Австро-Угорщини, повстала на найдовше висунених на захід українських окраїнах Західня Українська Республіка.

У місяці листопаді 1919 р. відбувся знаменитий Зимовий Похід вглиб України, по якій була занята ворожими військами. Цей похід золотими літерами висаний в історію України. Похід, якого може й не знає військова історія.

Цього ж місяця листопада дня 20, року 1920 прийшло до катастрофи над Збручем, коли українська армія, по трьох роках кривавих змагань пішла на вигнання, поб дальше продовжувати боротьбу, може вже в іншій формі, іншими методами.

І нарешті 29 листопада 1921 р. трагічний епілог під Базаром, епілог героїської самопожертви за Волю України /"359"/.

Це все — у місяці листопаді... Повстання української державної формации, чи то над Дніпром у Володимирі, чи то на теренах давніх галицьких князів у місті Льва, "добрі сусіди" прийняли так,

як цього слід було сподіватися. Тому з перших же днів Українська Держава мусіла, це не зовсім організувавшись, не тільки боронити свої кордони перед тими ж сусідами, а й внутрі збройно захищати Українську Ідею перед добре зорганізованими, переважачим чисельно ворогами, які мали за собою давню вже вироблену державну миття, як і добре озброєні дієвські сили.

Українська Державність, яка погно по віках новолі, виходила на широкій шлях — нічого того за собою не мала. Не мала за собою національно-свідомої маси, по масі в безпросвітній темряві новолі та гниїту, не мала подостатком державно вихованої інтелігенції, а вслід за тим не мала добре налаштованого державного апарату, якого вимагає модерне життя. А головне — Українська Держава не мала національно свідомих збройних сил у тій мірі, як того вимагала потреба.

Творенню українських збройних сил в 1917-18 рр. перешкодив брак національно-державницької свідомості та неналагодження державного апарату й тому організувати мілітарну силу цілого народу ні одному з тогочасних провідів не вдалося...

Отже, коли вирішало питання: бути чи не бути, українській нарід, який став це питання сам рішати, хоч вріс чисельно до 45 мільонів, зміг тільки виставити й то в найкритичнішу хвилину яку сотню тисяч воїнів — разом зі східних і західних земель...

А треба по додати, що в ці криваві роки, коли водилась Українська Держава, ні на хвилину територія всієї України не була звільнена від ворожих військових сил. Отже територія ця не творила якогось моноліту, де спокійно могли б розвинутись уповні державні українські форми...

Про це особливо не можна нам забувати і на ці умовини мусів би звернути увагу чужинець, який хотів би зрозуміти, чому ж дійсно не повстала в 1917-18 рр. Українська Держава.

Перегляньмо ж у хронологічному порядку фрагменти Листопадової Легенди:

Дня 20 листопада 1917 р. Центральна Рада проголосила незалежність України, а вже вкінці цього ж року полилась кров за неї... Нагадайте січень 1918 р... Крути... криваве хрещення української зброї з переважаним ворогом... по славу, юнацьку славу героїв, вогнем випалили у серцях українського народу... тім же місяці у столиці України, захопленій вже ворогом, український народ платить криваву мартву за своїмріл-змагання життям тисячів своїх синів.

Боротьба не вгавас, хоч змінюються так самі уряди, як і форми правління... Україна шукає доріг...

Дня 1 листопада 1918 р. зривається до вільного, самостійного життя західня вітка українського народу. На ратушевій вежі в городі князя Льва має гордо стяг української держави. Але одночасно й там зірвалася буря війни з сусідами.

Рік 1919... Київ і Львів у руках ворогів. Українські армії, східня та західня, об'єднуються і спільними силами вдаряють на ворога!... Перемоги...

Київ знову в наших руках...! Але не довго... Перед перевагою встали не було сили... бо Україна для сусідів, в які б вони барем не вдягались, все є ворогом, якого можна й треба тільки зброєю придушити й покорити під своє панування.

Українські армії знову відкочуються на захід і опинюються в так званому трикутнику смерті... Українські армії в кільці...

Частина збройних сил проривається вглиб України, придержуючись засади, що як-гинути, то гинути зі зброєю в руках чесно на рідній землі, і творить знаменитий "Епізод Похід". Друга частина збройних сил складає зброю до весни 1920 р., щоб склавши угоду з Польщею, знову рушити походом до мети...

У травні цього року Київ знову український... та знову не надовго. Відворот... інтернування... скитальщина...

У листопаді 1921 р. тисяча очідухів, "лицарів абсурду", кидається на Україну в надії пірвати за собою український народ... але даремне... Фінал відомий... Базар... 359 героїв... тріскотіння скорострільів...

Фрагменти, по дивини збігом обставин, усі знаходили свій початок або кінець у листопаді, фрагменти, по творять безсмертну "Листопадову Легенду", легенду героїства, самопожертви, героїства чини українського народу.

С. Левченко

С. У. В. А.

Б. В. З. П. Е. К. И.

Від найдавніших часів, відколи є тільки знані державні утвори, все існувало в якійсь формі, в якомусь виді, служба безпеки чи це під такою чи іншою назвою. Зміст праці такої служби безпеки одначе був у засаді все один і той самий. Змінюлося тільки зовнішнє оформлення, тактика та методи праці, чи зваг дій та побільшення компетенцій служби безпеки, все це творилось у звязку з поглибленням та зрізничкованням громадянського життя.

Служба безпеки існувала й діяла такою і на українських землях від найдавніших часів аж по сьогоднішній день, чи то в українській державі чи на українських землях під окупантами.

Візьміть, перегляньте новіші чи давніші видання журналів служби безпеки західних держав, а особливо Англії та Америки, то побачите з їх змісту, якою великою повагою і любовою вітшаються урядовці служби безпеки в цих державах. Перегляньте різну пресу цих держав і нероз побачите на знімках, як з усмішкою поліцейскт подче певні інжорнації громадянськові, як усміхнений поліцейскт доремть на руках загублене на вулиці мале "бобі", по з дорірям, яке вжсловлюється в усмішці дитини, глядять в лице поліцейскта. Дораз побачите світленьу, по вказує на дружню розмову поліцейскта з дитиною, які цікаві від цього поліцейскта до-

чого довідатися. Чи не гарні це світлина?

А тепер придивімся, як ставиться прим. наше, українське громадянство до служби безпеки. Для українського громадянства поліцист є чимсь низчим у суспільстві, чимсь, чим страшилося дітьми, чимсь, чого треба боятися, ненавидіти, робити йому труднощі, доганяти, поганяти й т. п. Придивімся тепер, чому це так є. Справа проста для того, хто знає рідну, українську історію. Україна від 300 років є під чужою, ворожою окупацією. Щоб закріпити за собою панування на наших землях, наші вороги вдержували тут свою сильну службу безпеки. Служба безпеки була виразником чужої державної влади, влади ненавистних гнобителів, була виразником поневолення українського народу й у першій мірі ця ненависть була спрямована на службу безпеки.

Український нарід бунтувався проти гнобителів, бо не поребрав у засобах гноблення, понижання та нищення народу. Український нарід виступив чинно проти своїх гнобителів, а з тим чиним найперше зустрілася саме ворожа служба безпеки, якої завданням було зломити україн-

ський спротив, а закріпити панування своєї держави. Почалося криваво переслідування синів українського чорнозему. Тюрми, шибониці, могили, крик катованих жінок, розстріли, річки крові сорців і сліз матерів, сотні дівчат — це все наповнило Україну. Посилювались страшні судові процеси на підставі фальшивих донесень чужої, ворожої поліції. Це все сповнило український нарід ненавистю, а разом з тим погордою та чинним виступом у загостреній формі проти ворога. Це такі відносини в Україні панували не роки, не десятки, а сотки років, ця ненависть, поганість, погорда до служби безпеки пілася в кість і кров українського громадянства.

З часом і створилася в українському народі психоза, бо все, що наказує, забороняє, чи дозволяє чужа служба безпеки, це все треба робити зовсім навпаки, навідворот. Уніформа й звання поліциста стали предметом ненависті, співпраця з поліцією порочилася, а люди не тільки зривалим всяких то вариських знамен зі своїм громадянством, але відсуджувалим від честі, переплачували власною кров'ю та грошима.

Д о в к р у г и

А Т О М О В О Ї Б О М Б И

Друга світова війна принесла зі собою величезний розвиток техніки, готуючи світові різні несподіванки. З таких несподіванок одна, що вросла до світової проблеми, це сталося предметом нарад і журби керівників світової політики, є питання атомової енергії та її примінення. Нема ні одної конференції політиків, науковців, нема ні одної промови, з'їзду чи іншої оказії, в якій би не дискутовано на цю тему. Примінення атомової енергії полягло уми цілого світа. А примінення її для воєнних цілей і використання її для війни не дає нікому спокійно спати. Всі зусилля держав, це є вже в посіданні тайни атомової бомби зокрема, є зворнені на те, щоб цю тайну зберегти на справді в таємні, катомість

зусилля держав, які того не мають, є спрямовані на те, щоб в якнайскоршому часі дістати до цієї тайни.

Знач в повному ходу, а до воєни не до опісання, цим зленергованим учасникам та гетьманам. Нема часу дивуватись. Невже це перші спроби з атомовою бомбою провадились досі в нескельськокій пустині, закріпленій глибокою тайною, з якою світ повно довідався в останніх днях війни з Японією, коли то вно вварті тільки двох атомових бомб для японських міст, Гірошіма та Нагасакі, враз з околицями зникли з повної хлі землі, покривавчі під руїнами з оми тисяч жертв. Та це не все є досі таємні, випробування твір. Невже це принесло в ериканське радіо та мор. канська поезія істку, бо незабаром будуть не випробувати дії атомової бомби проти воєнних кораблів та в повітрі. Як завжди шеф офіційного відділу флоту і США, адмірал Кінг, проби дії атомової бомби під водою

Тонор відносно змінилася. На ви-
гнанні створилися більші скупчення
українського громадянства по табо-
рах, під опікою УНРРА. Зовсім природ-
ним явищем є, що в кожному більшому
скупченні людей, являються різні лю-
ди з різними інстинктами і різними
темпераментами та з різними нахилами,
по яких викликає різні супоречності між
поодинокими членами цього скупчення,
викликає розбіжності, інциденти і т.
п.

Сама війна все інтенсивніше розпоро-
заність і упадок моралі, втрату по-
чуття чужої власності, втрату органі-
та сприяла розширенню звичаєвих ін-
стинктів, обесцінення загальної при-
знавальних понять та цілісності, — в це
все допроваджує до глибоко беззвичайних
для суспільного життя збірності. Тому
само УНРРА по таборах створила по-
ліцію. У цій поліції знайшлися наші,
українські юнаки, яким присвистувала
певна ідея. А наша суспільність, за-
скорузла в своїх давніх поглядах
і почуваннях /зрештою так скоро ві-
кани ввоєних понять не дається легко
ринути /переломна точка ненависть, при-
зирство, погорду на цю організовану
одиночку, по споминяє в таборах службу
безпеки, по дивлячись на те, що в цій
службі безпеки є ці і наші, україн-

ські хлопці, по балають цій суспіль-
ності тільки добро.

Хіба ж ця суспільність не знає
собі справи з ваги служби безпеки?
Здається, на жаль, треба підняти
словом: ні! Тому наші обов'язком є
пригадати громадянству дещо про о-
бязки служби безпеки та для кого
вона є роблена. Людиноки члени служ-
би безпеки взяли на себе ролик від-
повідальності, прискри обов'язок, не
вони просто спеціальних прав. Коли
всі і інші при громадянстві сплять спо-
коїно в тихих ліжках і слять най-
краскі снаги, тоді цей ідейний юнак
у сирій мундирі поліцейства постане
службу на мітрі, дощі, на морозі, щоб
решта громадян могли спати спокійно,
щоб їм ніхто навіть не заколочував
нічної тиші, щоб ніхто не ушкодив чи
не забрав їхнього майна та здоров'я.
У святочні дні громадяни святочно
вбрані ідуть на прохід, на свіже по-
вітря, втілючись красою природи та
приємним товариством. У цей святий час
юнак зі служби безпеки постане служ-
бу, по дивлячись на місце, на яке його
поставив наказ, чи це є на спеці і
гаряч мита, чи це на морозі і зими,
чи це в тоїному льоху, чи це на сві-
жому політрі. Багато з нас інтерна-
ло б це? А чи знаєте собі справу, на

маються порівняти на одному місці
англійського океану. Як предмет
цілі призначено 20-30 здобутих від
німців та японців воєнних кораблів,
а також поростарілих американських
кораблів.

Дослідки над атомовою енергією пе-
решляються з найбільшою зацікавленістю
у багатьох країнах. Англія прим. уря-
дила на одному острові біля Оксфор-
ду дослідний інститут для досліджу-
вання атомової енергії. Праці ці од-
наче мають бути присвячені менше а-
томовій бомбі, а особливо загальному
використанню атомової енергії для
промислових цілей. Французький уряд
також створив державний інститут
для досліджування атомової енергії.
Також швейцарський уряд довірив шви-
царським дослідникам можливість вико-
ристання атомової енергії також для
промислових цілей.

З особливою енергією проводять
дальші праці над досліджуванням а-

томової енергії. Проводить ці праці
проф. др. Оппенгеймер. Він заявив, що
за п'ять років можна буде енергію
для промислу, добувати з води чи вуг-
ілля, застосувати енергією, здосуютою
з розробленого атра. Це саме зая-
вив також один ізначний британ-
ський дослідник тона каучуку, по
томова енергія зможе застосувати ін-
ші енергії, як прим. вугілля чи нафту.
Не з меншою зацікавленістю і на
з меншою зацікавленістю працюють над
дослідками атомової енергії бразиль-
ники. І так прим. в Москві в "Фізич-
но-технічному інституті" про-
цьє около 2 000 учених під прово-
дом проф. Комарова. Ці праці прово-
дяться іще наміре безперервно і в
роки.

Перший апарат до розбиття атома
був сконструйований в Радіі в жовтні
1939 р. Праці в цій ділянці
в СССР проводяться з якимсь релі-
гійним фанатизмом. Числячі учених

НЕСПОКІЙНО ВСЕ ТАКИ НА СВІТІ
/З радіо-звісток за час від І - 8 грудня 1945/

І перший тиждень грудня цього року не приніс в розбурханій війною світ помітного заспокоєння. Щоправда окремі народи, окремі держави докладають усіх зусиль, щоб залікувати заподіяні війною рани й своє політичне й господарське життя спрямувати в нормальному русі.

У більшості європейських країн після переведення виборів, почали нормально працювати парламенти. У Франції видано закон про націоналізацію банків і постанову нового уряду про націоналізацію електричних та газових підприємств. У Югославії схвалено закон про свободу людини та про гарантії приватної власності. В Америці утворено Бюро Міжнародної Інформаційної Служби на час миру, яке в ціллі єдиним народів світу має подавати виключно правдиві звістки з світового життя. В англійській палаті лордів заявлено, що Англія хоче скупити Установчі Вбори Індії, які дадуть Індії можливість стати самостійною народною спільнотою. У зв'язку з цим до Індії відізнається австрійська делегація. Австрія з 13 грудня переходить на власну грошову валюту: замість долів німецької марки, в обігу буде австрійський шілінг. Англія запропонувала СРСР зменшити окупаційні залоги в Австрії, як це вже зробила Англія. В Чехословаччині виходять частини чехів. Америка далі веде боротьбу за врятування світа, зближення держав й усунення причини війни у світі.

Президент Трумен висловлює своє переконання у листі до Організації Об'єднаних Народів зможе зупобігти війні, зліквідувати її умови, який розподіл багатств викликає не піднесення добробуту. Американський сенат ухвалив постанову про передачу права президента передавати в розпорядження Ради Безпеки Об'єднаних Народів усі збройні сили Америки на випадок, коли є небезпечення миру.

висловлює і до Організації Об'єднаних Народів та і по широким загальним американським урядом про організаційні бойні сили права за їх вжиття.

Перелік таких позитивних подій у житті народів світу хотілося б продовжувати не й по, та на жаль, поряд тих подій відбуваються і інші, протилежні.

Ноти, ноти, ноти... Неспокоїно в Ірані, це потім американського уряду про виведення з Ірану військ Англії та СРСР, уряд СРСР відмовив відмовно. Подорожувалося, по совітське військо звільняє Ірану на початку грудня. Тенер не відкладається до 8 січня 1946 р. Польща звернулася до Чехословаччини з проханням, яка стверджує погіршення взаємовідносин між цими двома державами, викликане суперечками про кордони. Чехословаччина відповіла, що згодиться на розмові з Польщею про всякі інші справи тільки не про кордони. СРСР двічі звертався з нотами до іранського уряду в справі недопущення іранського війська до іранського Азербейджану, окупованого совітськими військами. Іранський уряд визнав за незарядильну. Вислано іранським урядом військово-морське совітське окупаційне військо. Становище тут по-но-день гірше, відбулися тут криваві сутички між польськими, прохильниками уряду.

Совітський уряд вислав англійському урядові ноту про те, що на території англійської окупаційної зони в Німеччині знаходиться 100 000 німецького війська й адміністрація нейтральних сил, які досі не розформовано. Держави злучили у переговорах з генералом Гонтгорі виснагу утворити комісії, щоб перевірити це. Генерал Гонтгорі відповів, що щоби поробили комісії, але проти утворення комісії, але щоби такі комісії були утворені й на інших окупаційних зонах.

Туреччина погодилася почати переговори про Дарданелі.

Совітський уряд повідомив англійський, що совітське військо виведено з Польщі. Залишено деяку частину для забезпечення сполучення між СРСР та совітською окупаційною зоною в Німеччині. У Палаті Громад в Англії віцедомістер Ек Ноль ствердив, що СРСР не відклав свого війська з Польщі; по досі в Польщі не встановлено дата виборів до Установчих

Зборів; нема свободи преси та радія; існують концентраційні табори для політичних в'язнів; діє контроль НКВД, а існуюча польська армія перебуває під керівництвом совітських старшин. Адмірал Теліо ствердив, що Польща знаходиться в "залізних клітках" СРСР. Конференція міністрів закордонних справ Чехословаччини та "ад'юктів" у Празі, де розбиралось справи про кордони та національні меншини, закінчилась нічим.

Сутинки та заворушення на острові Дьва продовжуються. Англійці ушли летунства, яке атакувало індонезійців у районі Бандунга; використано також японські танки та артилерію. У інших місцях острова Дьва заворушення продовжуються. Індонезійські повстанці не хочуть говорити з англійцями, поки їм не гарантують повної автономії.

Страйки. Робітники професійної сфери сталової промисловості висловились за страйком по всій металевій промисловості США. Президент Трумен звернувся до Конгресу з пропозицією затвердити закон про визнання незаконними страйків в важливих ділянках промисловості на протязі обмежених періодів.

Про вигнанців із рідних земель. У найближчим часі до Німеччини мають переселити з різних країн 6,5 мільйона німців. В Чехословаччині вже почалась висилка тих німців, що поселились там по 1938 р. Одночасно чехословацький міністер внутрішніх справ звернувся з закликом до свого народу, щоб допомагав виявляти на терені Чехословаччини вояків Власівської армії та тих совітських громадян, які уникнуть повероту до СРСР. Він ще дальше заявив, що всі німці поляки та мадяри будуть виселені з теренів Чехословаччини до 1. липня 1946 р.

AA

Історичний календар:

- 4. XII. 1803 смерть останнього Кошового Запорізької Січі І-в Західній Державі Північної Америки Калышневського на ім'я /.../ 48 вірок на гранатовому засланні над Білим морем.
- 5. XII. 1919 перша Зимовий Похід.
- 8. XII. 1838 заснування "Пресвітері" у Львові.

В листі до посла Канади Президент Трумен пише, що Америка надаватиме всіх зусиль, щоб як найбільше дати від себе продуктів країнам, які терплять голод. Президент підкреслив, що найбільше терплять виселенці, яких в Європі є 1,000,000 та в Китаю 40 мільйонів. 66 американських громадян погодилось на добровільно самообмеження в споживанні, щоб у той спосіб допомогти голодуючим.

Американський уряд обговорює можливість прийняття до своєї держави на правах хліборобської еміграції з Європи.

Відез з Німеччини та Австрії до Англії людей, які мають там рідних, тепер неможливий, бо в тих країнах немає навігаторних відділів, які б провадили цю справу.

Про атомову енергію. Наш поремік важливіших світових подій не був би повним, коли б ми не згадали про дальший загальний інтерес відносно використання атомової енергії. Отже: у Відні створено австрійський дослідний інститут для вивчення атомової енергії; 15 грудня мають зіхатися міністри закордонних справ Америки, Англії і СРСР в Москві до між іншим, розглядають проблему атомової енергії. Завідувач голландського дослідного бюро заявив, що зразі потреби Голландія зможе виробити року продукувати атомові бомби...

Неспокійно, все таки на світі...

Ол. Вогонь

AA

Чи знаєте,

Що Америка одержала свою назву від прізвища сьверитійського мандрівника Америго Веспуччі, хоч він прибув до Нового Світу по Колумбі, який властиво відкрив Америку, по 12 червоних і білих іслів на американському прапорі символізує 12 колоній, які в р. 1776 об'єднались в одну державу Північної Америки /.../ 48 вірок на гранатовому засланні над Білим морем. Ім'я символізує 48 теперішніх держав /.../.

В ЖИТТЯ ТАБОРУ

Заселення українського табору
в Фюссен закінчено. У половині листопада знято обмеження виходу з табору, а таборова поліція УНРРА перейшла сама його охорону. Склад Управи доповнено виборами заступника Голови та чотирьох членів Ради. Переведено організацію реверантур: господарської, культурно-освітньої, технічної та суспільної опіки. Перед управою відкривається широке поле діяльності. Праці є дуже багато. /-3/

-0-

Листопадіві Роківщині відомістю стало українське громадянство табору Фюссен скромно але гідно пам'янку в таборівій греко-кат. церкві. У месоконотріотичній проповіді таборівій народ на світліш минулі події та підкреслив їх значення в історії незвольних змагань українського народу. /-1/

-0-

Делегатура Українського Технічно-Господарського Інституту заснувалася у Фюссені в листопаді ц. р. в складі: голови: інж. М. Рознатовського, заст. голови: інж. П. Підруцького, секретаря: інж. А. Кушніського, господаря проф. І. Вандури та скарбника інж. Д. Матусевського. При Делегатурі розпочинає свою працю технічно-промислова школа, що має на меті за п'ять-шість місяців підготувати кваліфікованих працівників в галузі електромеханіки, автоматострої, будівництва та для різних промислових та економічно-кооперативних заводень. Школу забезпечено кваліфікованими педагогічними силами. Школу провадить проф. інж. Підруцький. Крім того вже працюють курси англійської мови в складі кількох груп, які провадить проф. Ю. Гурин. /-3/

-0-

Курси неписьменних в українському таборі в Фюссен повстали з ініціатиивою та під керівництвом учителя А. Кушніського. У своїй скромній але глибоко ідейній праці вони користуються великою симпатією і першу чергу своїх же слухачів. Вільність з них за дуже короткий час вже перборона перні труднощі й переміними відкривається ширший світ: во-

почали читати й писати, самі захоплюючись тим успіхом. /-3/

-0-

Українська народня школа в Фюссен розвивається дуже гарно, помімо великих труднощів, як брак відповідного приміщення, кількох підручників та почального складу. Це організовано завдяки зусиллям таборних педагогів, яким табор українського народу домість підпора.

Шкільний рік розпочався 17. X. ц. р. Богослуженням у церкві. Спорну дітьою викликався небагато, але тепер школа нараховує вже 125 дітьою, а учительський склад 5 осіб під проводом дир. А. Вишоти. Склад учителів дає повну запоруку, що школа справить своє завдання. /-1/

-0-

Гімназія в таборі в Фюссен є частиною української реальної гімназії в Альгзбурзі, до туди була евакуована з Праги.

Переїхала вона з Альгзбургу до Фюссену 22. X. 45 а вже 25 розпочала навчання у всіх класах та двох матуралийних.

З старих учителів молдавської гімназії є п'ять осіб, решта приїхати вже в Альгзбурзі та Фюссені. /-5/

-0-

В неділю II листопада ц. р. в театральній залі табору відбувся концерт хорової команди "Українська" була відновлена по бороті. Сторою гостей були присутні представники місцевої УНРРА.

При цім хочемо звернути увагу на деякі недотятнення як зі сторони упорядчиків, так і присутніх на замінах громадян табору.

По відношенні державного гимку, в цьому випадку американського, яким розпочато концерт, залучили ошлюски, - чи то через невільність докого з присутніх, чи то з інших причин. Відношенні державного гимну ніколи не напоряджується зшлюсками.

Треба б було в тім випадку відспирати на закінчення концерту український гимн. /-3/

-0-

Дня 28. XI. ц. р. в театральній

залі табору відбувся концерт, ула-
штований культурно-Освітнім Відді-
лом Українського табору. Заля і по-
нона по берези. Серед гостей — при-
сутні представники місцевої УМРРА. ну.
Програма концерту була дуже зр-
юшика, хоч різноманітна, та все та-
ки порозумлювала слухачів. /-I/

XX

Малій Фейлетон

А Б О Д А І...

Світле... На широкій ночі, патон-
тованим винаході Івана Возв'язного,
оповістий, як Говерлія, мряками, гостримов діврі відчиняти.
одором пату нось соно, хроне і від
часу до часу начо водмір' бурмоче.

-Стук! Стук!-

Тина... Хропіння аж закуроні й мов-
ікові слідами мух пибки дзоньчать.

-Стук! Стук!-

На печі нось перевернулось, простяг-
лось, захрупали здорові кості, хтось
голосно, протяжно, як осіння ніч, по-
віхнув.

-Стук! Стук!-

-А який там дідько товчється? По-
рядним людям на ночі відпочити не
дадуть...!

-Іване, встаній!-

-Ге?-

-Іване, встаній! Не я — твоя доля...!

-Ну, ну, встаб, встаб...!

Захрупали знову кості, Іван простяг-
нувся на нось свій нескуний ріст,
ва, здавалось, по стінні не відскочить
напору такої куши м'яса, позіхнув
два рази та так довго... Голосно...!

Покрябав за духом... Силонув
на домітку, прямо під даху...!

-От, вбрала собі час — працю-
мотів.

-Стук! Стук!-

-Та я вже, вже. Нехай відигнуся, Івані,
і густа сліни триснула знози зуб-
й зі злістю хляпнула під самі див-

рі.

-Стук! Стук!-
-Та вже, ігій. Мо онуччим ноги облі-

І сопе при тім аж страшно.

-Стук! Стук!-

-Вже, вже. Вже ключця всадить, по
тільки роботи взує...!

Коло цього небора, бач
жк ошні.

Влягнувся, ізупся, приплюс до стіні,
зачоса долобся, до стібурма і гя-
лозакосичено білісеньким нірми, до-
скрябався за духом і з сопівами пі-

Злизавши з печі бул би ногу скру-
тні. Покитнувся проклятий сталюць.

Ат! Кого там так поставив! /
Під дверима мало по лобі не роз-
бив. Проклята кочерга...!

Став на порозі...!

-Агов, доле, до ти?-

...Тина...!

-Ну?-

Нічого не чути. Тихо... Тільки сонючко
імо лосало надморгує, аж яке, немов
наспіхється.

-Гей, доле, доле, до ти?-

Та ба. По дам і слід зветиг.

Покрябався Іван і тина.

Сів на порозі,

зв'язується...

-От моя доля химерна. А бодай ти
прошла! А бодай чоловік на світ
був не родився! А бодай...!

Та доля не верталась.

Калістрат Голішун.

Кутючок гумору.

-Демцю, по чолу пізнати українців
у першому таборі!-

-Дуже легко, до... Коли говорять по
московському, до левно... у...!

XX

Виходить редакція. Нач. ред. М. Довгун. Виходить кожного тижня під
керівництвом.

Право зміни рукопису та вичерпних окроочків редакція застерігає.
XX